

Infomøte for jernbanebransjen om tillatelsesprosess etter 16.06.19

Statens **jernbanetilsyn**

Den fjerde jernbanepakken

Statens **jernbanetilsyn**

Den fjerde jernbanepakken

- Lovgivningsprosessen i EU
- EØS-prosessen
- Den fjerde jernbanepakken
 - Kort om rettsaktene i pakken
 - Hovedendringer som angår kjøretøy

Lovgivningsprosessen i EU

- Vanlig overordnet prosedyre: Kommisjonen utarbeider forslag til regelverk som Rådet og Parlamentet vedtar. Kan være direktiv eller forordning.
- Gjennomføringsrettsakter: Kommisjonen har fått myndighet i et direktiv eller en forordning til å gi detaljerte regler. Utarbeides igjennom komiteer eller med ekspertgrupper. Kan være direktiv, forordning eller beslutninger.

EØS-prosessen

- Regelverket blir formelt en del av EØS-avtalen etter en fast prosess
- Norge er forpliktet etter EØS-avtalen til å innlemme regelverket i norsk rett
- Først når lov/forskrift er vedtatt i Norge er reglene bindende for norske rettssubjekter
- Direktiv skal gjennomføres etter sin ordlyd (innholdet/intensjonen), forordninger skal tas inn «som de er» (ord for ord, ikke skrevet om)

Den fjerde jernbanepakken

- Vedtatt i EU i 2016
- Trer i kraft i EU 16. juni 2019. Mulighet for utsettelse til 2020
- Ikke tatt inn i EØS-avtalen per i dag
- Består av seks rettsakter. Delt i en teknisk pilar og en markedspilar

Pilarene

- Markedspilar: Avslutte den gradvise innføringen av obligatorisk konkurranse i jernbanesektoren. Konkurranse på sporet, med mange unntak. Direktetildeling av kontrakter erstattes av anbudskonkurranser.
- Teknisk pilar: Styrke konkurransen i markedet ved å få ned kostnader og administrative byrder ved kjøring på tvers av Europa. Felles søkepunkt for tillatelser til kjøretøy og sikkerhets sertifikat, utstedes av ERA. Redusere omfanget av nasjonale regler, mer harmonisert.

Sammenhengen mellom rettsaktene i teknisk pilar

- Myndighet overføres til ERA
- ERA skal gi tillatelser, regler om tillatelsene finnes i samtrafikk- og sikkerhetsdirektivet
- Alle søkere skal bruke OSS for alle typer tillatelser
- ERA skal følge med på sikkerheten og utviklingen av TSI-ene
- NSA skal hjelpe ERA i tillatelsesprosessene i saker som angår deres land
- ERA skal sikre at ERTMS-utstyr er interoperabelt

Hvorfor var det viktig for Kommisjonen å komme med fjerde jernbanepakke nå?

- Avslutte arbeidet med å skape det felleseuropeiske jernbaneområdet
- Raskere og enklere tillatelsesprosesser
- Mer konkurranse, legge til rette for flere aktører
- Enklere tilgang til flere markeder
- Gjøre jernbanen mer konkurransedyktig mot andre transportformer

Endringer for norske virksomheter

- Nye bestemmelser i jernbaneloven (SD)
- Ny sikkerhetsforskrift, erstatter sikkerhetsstyringsforskriften
– kommer på høring snart
- Ny samtrafikkforskrift, erstatter dagens samtrafikkforskrift – kommer på høring snart
- Gjennomgang av jernbaneinfrastrukturforskriften og kjøretøyforskriften til høsten – eventuell høring senere i år/neste år

Hva er nytt for kjøretøy?

- Søke tillatelser via one-stop shop
- Velge om ERA eller SJT skal behandle søknaden
- Tillatelsesregimet løftes ett hakk; typetillatelser og tillatelse til å bringe kjøretøy i omsetning
- Nye begreper

- Dette skal vi snakke om i dag!

Bruksområde for kjøretøy

- Et kjøretøys bruksområde er definert i samtrafikkdirektivet: ett eller flere jernbanenett i en medlemsstat eller en gruppe av medlemsstater der kjøretøyet etter planen skal brukes.
- Betegnelse for det området kjøretøyet er ment å brukes på, geografisk. Oppgis i tillatelsen til å bringe i omsetning, jernbaneforetakene må så verifisere bruksegnetheten mot bruksområdet før de starter bruken.

- Skal bruksområdet utvides må tillatelsen oppdateres.
- Norge har bare ett nett, tillatelsen vil derfor gjelde hele nettet. Må ikke blandes med strekningskompatibilitet.

Tillatelsesprosesser

Statens **jernbanetilsyn**

Søknadsprosess – Hva er nytt

- TSI-er skal benyttes
 - Gjelder alle endringer
- Få nye tekniske regler, men enkelte TSI-er skjerpes ytterligere, herunder TSI CCS
- Melding blir frivillig, men kan i mange tilfeller forenkle søknadsprosessen

Søknadsprosess – hva er nytt

- Det innføres en ny søknad og kommunikasjonsportal, one-stop shop (OSS)
- Portalen skal benyttes for alle kjøretøy som skal benyttes på jernbanenettet

One-stop shop (OSS)

Virkeområde:

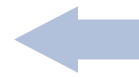
- Alle kjøretøy som skal benyttes på jernbanenettet
 - Kjøretøy som benyttes til trafikk, herunder trekkraft eller vogner
 - Arbeidsmaskiner som skal benyttes over landegrenser

Trenger ikke å benytte OSS:

- Kjøretøy som kun skal benyttes på lukket område som arbeidsområde
- Arbeidsmaskiner som kun skal benyttes nasjonalt
- Kjøretøy som faller inn under krav-, museum- og sidesporsforskriften

Søknadsprosess

OSS

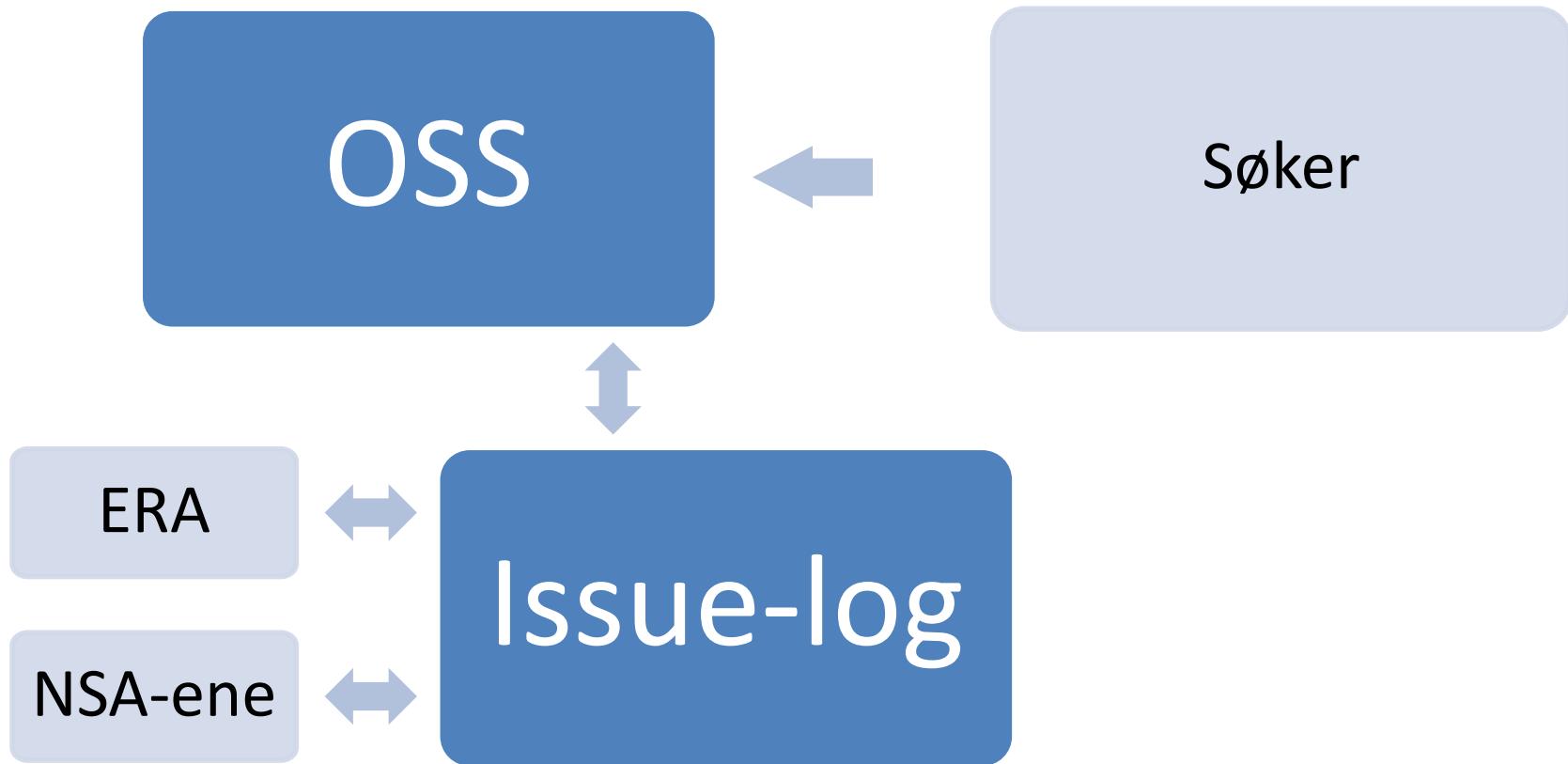

Søknad

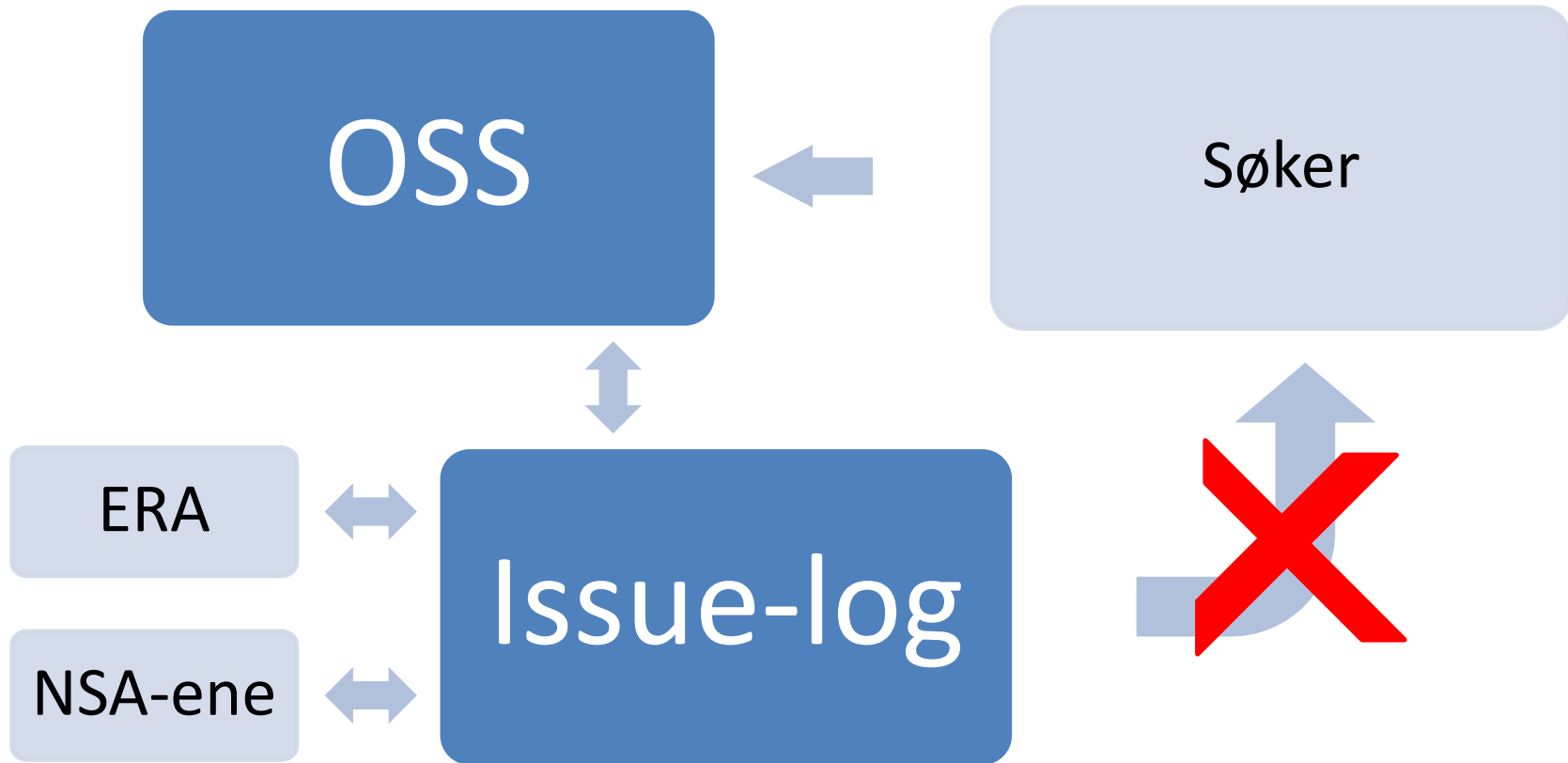

Tillatelse

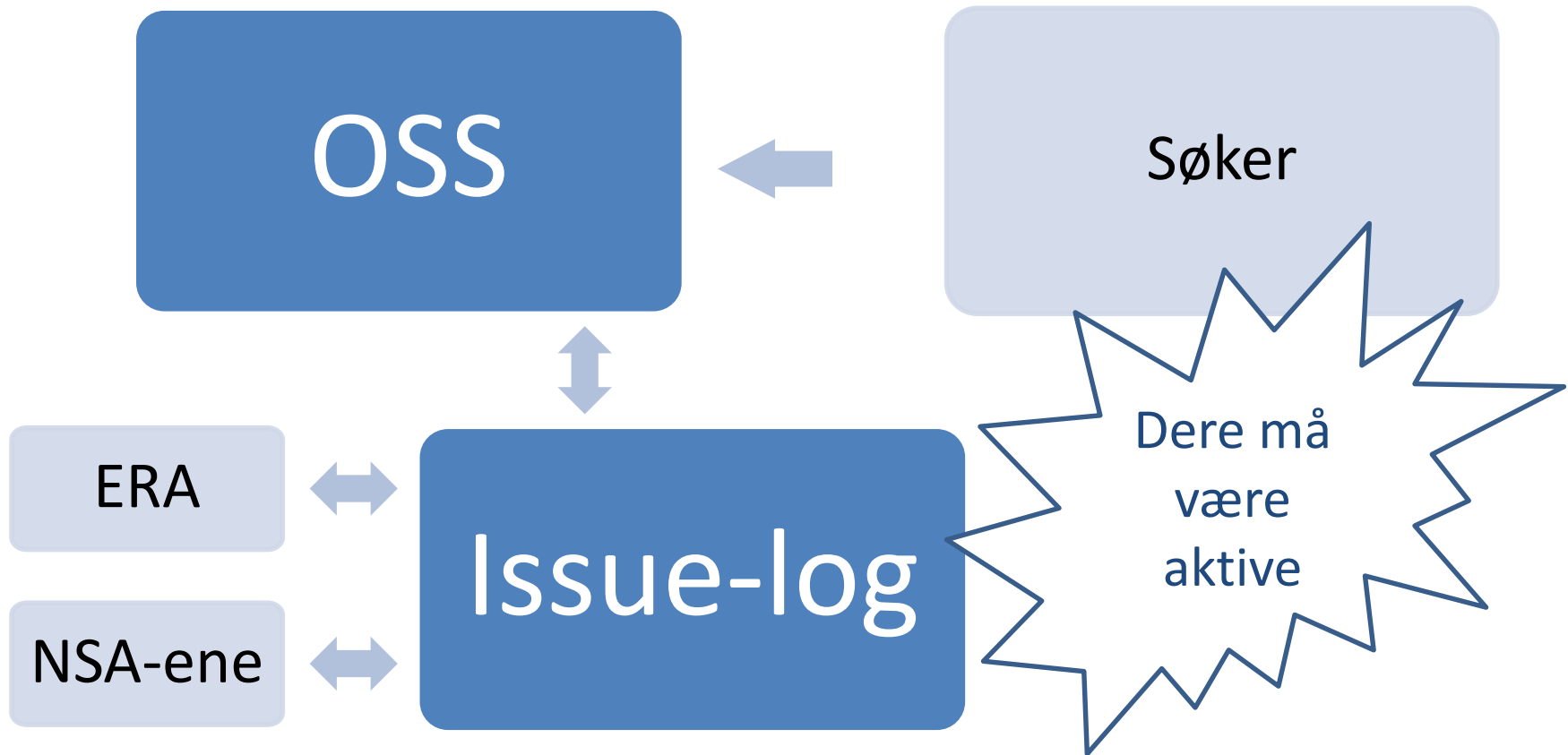
Kommunikasjonsporsess

Kommunikasjonsporsess

Kommunikasjonsporsess

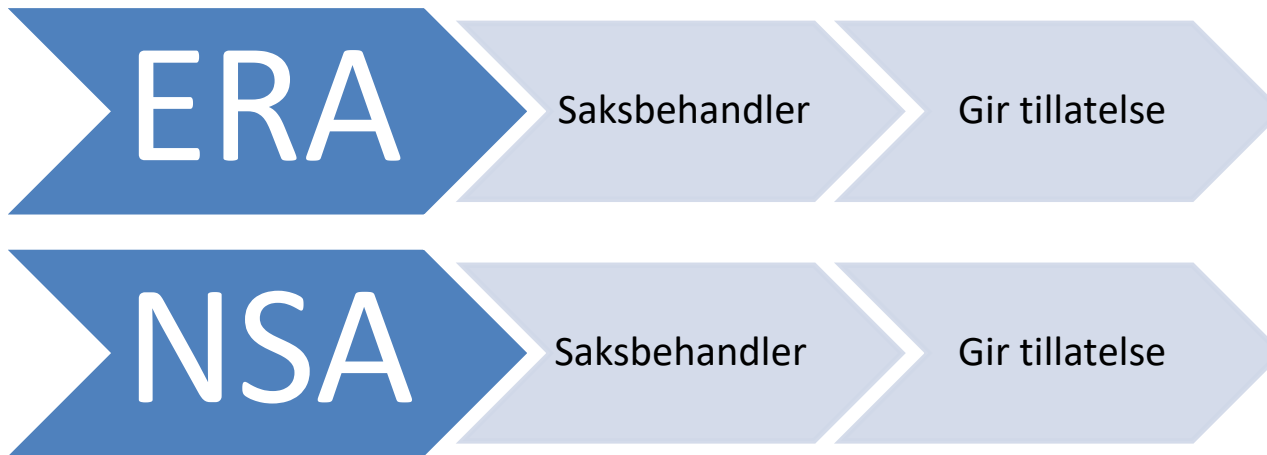

Brukertilgang OSS

- Tilgang til OSS blir tildelt individuelt (personlig)
- Tilgang til informasjon du er meldt inn på

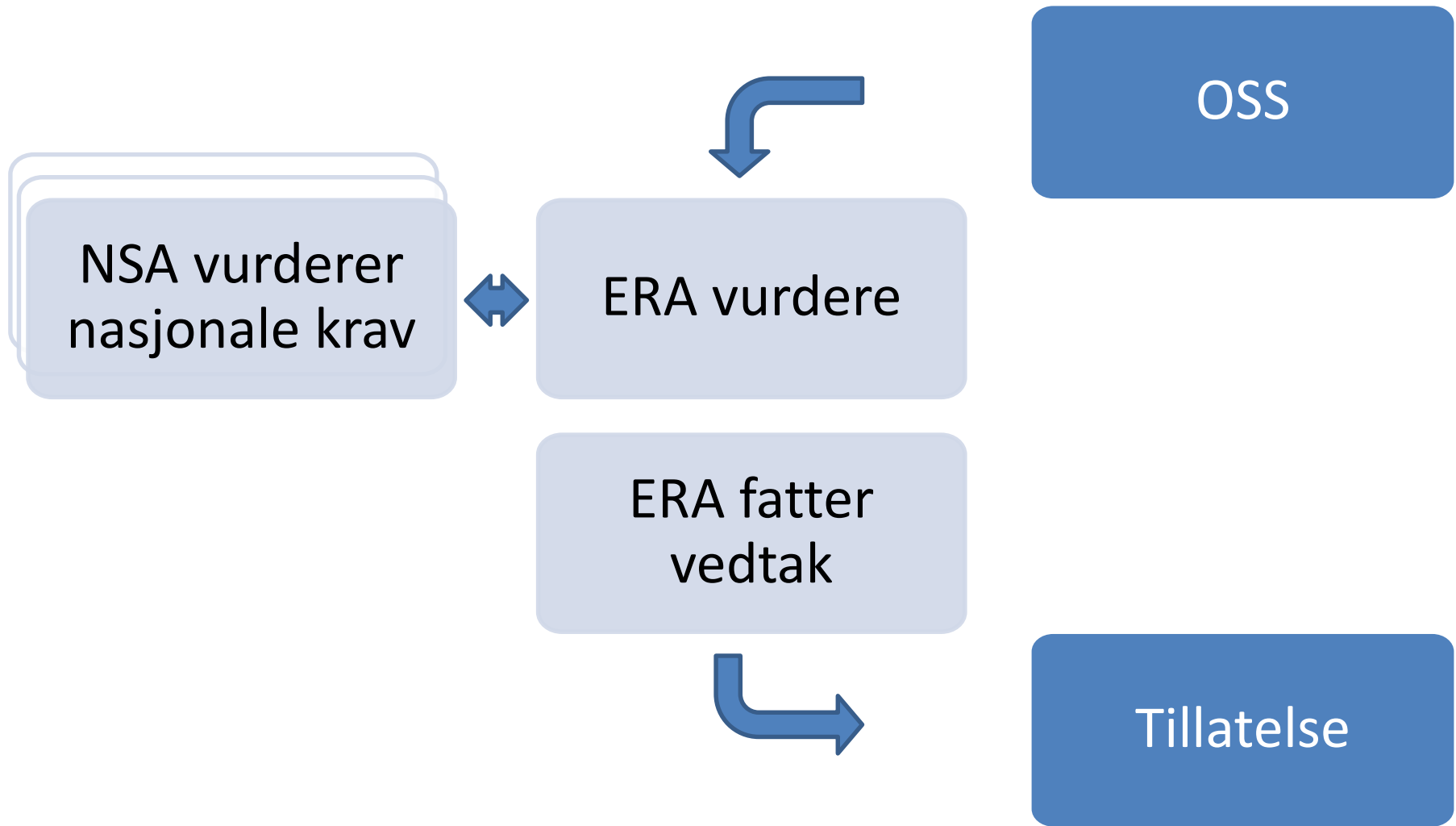
Søknadsprosess – Hva er nytt

➤ To saksbehandlingsløp

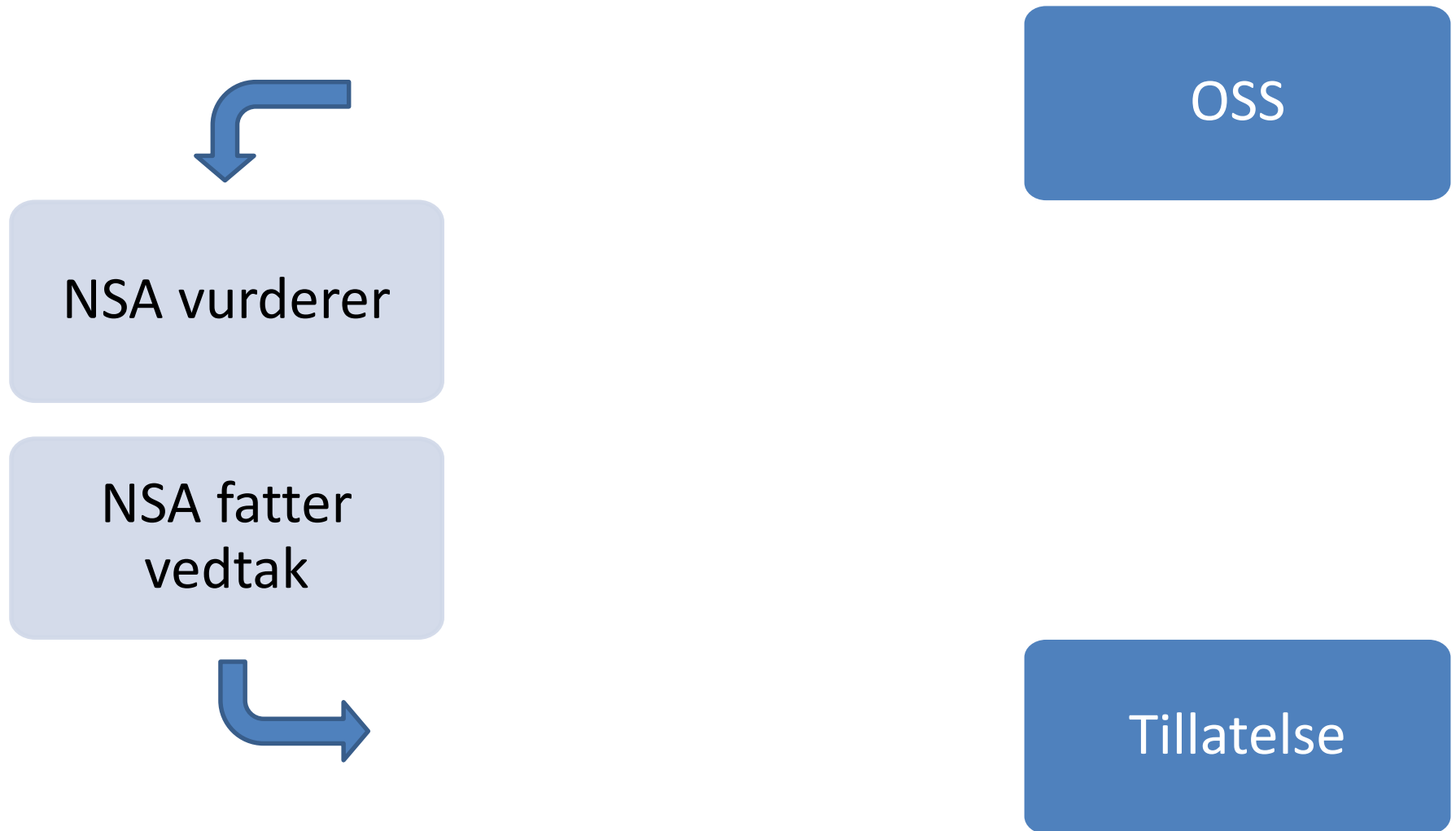

- Tillatelse kun for ett land
- Søker må aktivt ha valgt NSA som saksbehandler

Søknadsprosess – ERA saksbehandler

Søknadsprosess – NSA-ene saksbehandler

Dokumentasjonskrav

- Alle krav må svares ut ved søknadstidspunktet
 - Enkeltvis
 - Eller ved en samsvarsmatrise

- Det forventet at alt er komplett
 - Informasjon ERATV
 - Informasjon om tredjeparter
 -

- Ref.: Commission implementing regulation EU 2018/545

Rollene

- Verifikasjon, det legges opp til akkrediterte tredjeparter
 - Teknisk kontrollorgan (NoBo): Skal være akkreditert og verifiserer oppfyllelse av TSI-krav, også særtilfeller
 - Utpekt organ (DeBo): Skal være akkreditert og verifiserer notifikerte nasjonale krav
 - Assesserende enhet (AsBo): Skal være akkreditert og verifiserer bruken av CSM-RA
- Andre tredjeparter: Kan bli pålagt av tilsynet og skal godkjennes av tilsynet

Roller og begreper

- Søker: Er en juridisk enhet som kan stå ansvarlig for produktet det søkes om
- «Type authorisation holder»: Er en juridisk enhet som skal sikre at produktet er i henhold til grunnleggende krav
 - «Configuration manager»
- «Entity managing the change»: Endringsansvarlig

Søknadsprosess – Hva er nytt

Type:

Variant:

Versjon:

Type, variant og versjon

Type:

Variant:

Serie A

Serie B

Versjon:

Type, variant og versjon

Type:

Variant:

Serie A

Serie B

Versjon:

Type, variant og versjon

Type:

Variant:

Versjon:

Serie A

Serie B

«Type authorisation holder»

Faksimile Nettavisen

Audi må trekke tilbake 127.000 dieserbiler

Audi tilbakekaller 127.000 biler – kunder i Norge rammes

Tyske transportmyndigheter har funnet forbudt programvare for utslippskontroll i Audis biler. Nå må selskapet tilbakekalle 127.000 biler. Også norske biler blir rammet.

TILBAKEKALLER: Audi tilbakekaller 127.000 biler, ifølge tysk avis.

FOTO: YVES HERMAN REUTERS

Faksimile E24

TILBAKEKALLER: Volkswagen må tilbakekalle et stort antall biler på verdensbasis. Foto: AP Photo/NTB scanpix

Volkswagen tilbakekaller biler i Norge

Tilbakekaller 410 000 biler på verdensbasis.

Faksimile Dagbladet

Nytt samtrafikkdirektiv

Statens **jernbanetilsyn**

De viktigste endringene

- Strengere regler for hvilke nye nasjonale regler som kan vedtas
 - Forutsetter bruk av TSI-er
 - Snevrere adgang til å unnta delsystemer eller deler av disse fra TSI-ene
- Unntakene omfatter:
 - Langt fremskredne prosjekter
 - Dersom det er behov for en rask utbedring etter en ulykke eller naturkatastrofe
- Hvordan det skal søkes om unntak skal reguleres ved en gjennomføringsrettsakt.

Tidsfrister i saksbehandlingen

- Innen **én måned** skal dere motta bekreftelse på om dokumentasjonen er fullstendig
- Innen **fire måneder** etter at all dokumentasjon er mottatt skal dere få avgjørelsen

- Disse fristene gjelder både for ERA og for SJT som saksbehandlere

Unntak fra TSI-er eller nasjonale krav

- Ved unntak fra TSI-er eller deler av dem må kommisjonen godkjenne unntaket før det sendes inn søknad
- Ved unntak fra nasjonale krav må SJT godkjenne unntaket før det sendes inn søknad

Nye begreper om tillatelse

- **Typetillatelse:** Tillatelse som gis til et kjøretøy uten at det eksisterer et fysisk individ
- **Bringe i omsetning:** Fysiske enkeltkjøretøy eller serie av en gitt type som skal tas i bruk
 - En søknad om å bringe et nytt kjøretøy i omsetning vil automatisk innebære en typetillatelse
- **Ta kjøretøyet i bruk:** En prosess en virksomhet selv må gjennomføre med infrastrukturforvalter (strekningsskompatibilitet osv.)

Anvendelse av TSI-er

- TSI-er vil gjelde som hovedregel. Unntak fra anvendelsen må søkes om til ERA.
 - SJT skal ikke vurdere hvorvidt en TSI kommer til anvendelse eller ikke.
- Dette gjelder både nye prosjekter og endringer. Den nyeste versjonen av TSI-en gjelder, men den trer inn kun for de delene som endres.
 - Unntak fra nyeste versjon av TSI-en for langt fremskredne prosjekter

Ny TSI Loc&Pas

- Under utarbeidelse
- Endringer som gjøres på kjøretøy kan medføre krav om ny tillatelse
- I ny TSI Loc&Pas ser det ut som at dette vil håndteres av en matrise som følger de enkelte parameterne i TSI-en
- Endring av en parameter kan gi en ny versjon eller variant av kjøretøyet, matrisen viser om det er behov for ny tillatelse som følge av endringen
- Overordnet: påvirkes sikkerheten skal det alltid søkes om ny tillatelse

Eksempel på matrise

Elementer av rullende materiell og tilsvarende grunnleggende krav

Merk: Bare de punktene i nr. 4.2 som inneholder krav, er oppført i tabellen.

Ref.punkt	Element i delsystemet «Rullende materiell»	Sikkerhet	Pålitelighet og tilgjengelighet	Helse	Miljøvern	Teknisk kompatibilitet
4.2.2.2.2	Innerkopling	1.1.3 2.4.1				
4.2.2.2.3	Endekopling	1.1.3 2.4.1				
4.2.2.2.4	Nødkopling		2.4.2			2.5.3
4.2.2.2.5	Personalets atkomst ved til- og frakopling	1.1.5		2.5.1		2.5.3
4.2.2.3	Gangbroer	1.1.5				
4.2.2.4	Kjøretøykonstruksjonens styrke	1.1.3 2.4.1				

ERA-gebyrer

- Gjennomføringsrettsakt EU 2018/764
(«Fees and Charges»)

Hva gebyrlegges av ERA?

- saksbehandling av søknadene
- utregning av kostnadsestimater for saksbehandlingen
- søknader som trekkes tilbake av søker
- ved endring av vedtak fra ERA
- tilfeller hvor en tillatelse tilbakekalles
- «pre-engagement» (frivillig for søker)

Kostnader

- ERAs timespris = 130 Euro
- Endelig gebyrsum blir som følger:
 - $130 \text{ €} * \text{antall medgåtte timer} + \text{kostnadene til NSA-ene tilhørende nasjonal del.}$
- ERA forventer fastpriser på sikt, men timespris-løsningen vil vare til minimum 2022.
- Prisen vil kunne variere over tid og vil være publisert på ERAs hjemmesider.
- Fakturaer gis i euro og utstedes via OSS.

Kort om betaling

- Små og mellomstore virksomheter kan be om betalingsutsettelse og/eller avdragsbetaling
 - Små og middels store virksomheter defineres som de som har mindre enn 250 ansatte og årlig omsetning lavere enn 50 millioner euro, eller årlig overskudd på under 43 millioner euro
- For alle andre: betaling skal være på ERAs konto innen 60 kalenderdager

Utredning norske gebyrer

- SD har bedt tilsynet om å utarbeide et forslag til forskrift om gebyrfinansiering av visse tjenester
- Involvere interessenter høsten 2018
- Informasjon om interessentmøtene og mulighet til å melde seg som interessent sendes ut før sommeren

Registre

- ERATV – European Register of Authorised Vehicle Types
- NVR – National Vehicle Register
 - VVR – Virtual Vehicle Register
- EVR – European Vehicle Register

ERATV - oversikt over tillatte typer kjøretøy

➤ Inneholder:

- Oversikt over type, variant, versjon.
- Oversikt over benyttede TSI-er for typen
- Tekniske spesifikasjoner for typen
- Restriksjoner for typen

➤ Bistår virksomheten til å vurdere strekningskompatibilitet

NVR

- Oversikt over enkeltkjøretøy
- Søk via EVN
- Informasjon om eier, innehaver og ECM
- Informasjon om tekniske begrensninger

VVR

- Søkemotor inn til alle NVR i EU/EØS og enkelte 3.partsland

EVR – European Vehicle Register

- Erstatte NVR
- Flere informasjonsposter og statuskoder
- Innehaver har ansvar for registrering av individer før kjøretøy tas i bruk
- Koblet opp mot ERATV (obligatorisk)